

Αιτωλίας Δαμασκηνός: «Οι νέες διαγνωστικές και θεραπευτικές δυνατότητες της ιατρικής και της βιοτεχνολογίας είναι μια “δωρεά του Θεού” στον άνθρωπο»

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Αιτωλίας και Ακαρνανίας

«Καταθέτοντας την ορθόδοξη θεώρηση της “καρδιάς”, κατανοούμε και την σχέση που αναπτύσσεται μεταξύ δύο διαφορετικών επιστημονικών κλάδων, της ιατρικής και της θεολογίας. Και οι δύο συμπορεύονται και συνδιαλέγονται όσον αφορά σε αυτό το τόσο σημαντικό όργανο του ανθρώπινου οργανισμού. Σε καμία περίπτωση οι επιστημονικές εξελίξεις και ιδιαιτέρως στην καρδιαγγειακή ιατρική και στην φαρμακευτική, δεν αφήνουν την Εκκλησία αδιάφορη. Οι νέες διαγνωστικές και θεραπευτικές δυνατότητες της ιατρικής και της βιοτεχνολογίας είναι μια “δωρεά του Θεού” στον άνθρωπο, εφόσον ο Θεός “έδωκεν ανθρώποις έπιστήμην ένδοξάζεσθαι έν τοίς θαυμασίοις αύτου”», ανέφερε μεταξύ άλλων ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ.

Δαμασκηνός, κατά τον χαιρετισμό του στις εργασίες του Συνεδρίου: «Καρδιαγγειακή Υγεία- Εγχώρια Παραγωγή και Περιβάλλον».

Το Συνέδριο πραγματοποιείται στο Αγρίνιο, στην αίθουσα του Παπαστρατείου Μεγάρου την Παρασκευή 6 και το Σάββατο 7 Δεκεμβρίου 2024 και συμμετέχουν ως ομιλητές ή πρόεδροι διακεκριμένοι επιστήμονες που έλκουν την καταγωγή τους από την Αιτωλοακαρνανία, πλαισιούμενοι από διακεκριμένα στελέχη της ευρύτερης Ακαδημαϊκής κοινότητας της χώρας.

Ακολουθεί ολόκληρος ο χαιρετισμός του Σεβασμιωτάτου:

Μελετώντας κανείς τους διάφορους πολιτισμούς της ανθρωπότητας, θα διαπιστώσει ότι τοποθετούν την παλλόμενη καρδιά στην αρχή και στο τέλος της ζωής. Την θεωρούν ως ένα ευρύτερο “ηλιακής φύσεως” κέντρο, παρόμοιο ίσως με τον ήλιο σε ότι αφορά το σύμπαν, το οποίο βηματοδοτεί όλες τις ζωτικές λειτουργίες του ανθρώπου. Είναι πολύ χαρακτηριστικό ότι η καρδιά είναι ο τροφοδότης της ζωής, αφού αποτελεί την “φυσική αντλία” που συγκεντρώνει αίμα από τις φλέβες, και το στέλνει στις αρτηρίες, με τέτοιο τρόπο ώστε να φτάνει σε όλα τα ζωτικά όργανα.

Σύμφωνα επίσης με την πολιτισμική θεώρηση η καρδιά δεν ζωογονεί μόνο τις βιολογικές λειτουργίες, αλλά είναι και το νοητό κέντρο των συναισθημάτων και των παθών. Ο Σταγειρίτης φιλόσοφος Αριστοτέλης, θεωρεί την καρδιά ως τον βασικό εκτελεστή των ανώτερων νοητικών λειτουργιών, τις οποίες αργότερα ο

πατέρας της Ιατρικής, ο Ιπποκράτης, τις αποδίδει στην λειτουργία του εγκεφάλου. Ήδη λοιπόν από αρχαιοτάτων χρόνων ενυπάρχει η διερεύνηση και η αγωνία της πιο ενδελεχούς ερμηνείας της καρδιακής λειτουργίας μέσα στην πολυπλοκότητα του κάθε ανθρώπινου οργανισμού.

Όμως και στην ορθόδοξη παράδοση προσεγγίζεται το όργανο της “καρδιάς”. Οι πατέρες της Εκκλησίας μας διατείνονται πως ο άνθρωπος, η έμψυχη εικόνα του Θεού στον κόσμο, εκτός του φυσικού οργάνου της καρδιάς, διαθέτει και την “πνευματική” καρδιά, το κέντρο της υπάρξεώς μας. Πρόκειται για τον χώρο που πραγματοποιείται η κοινωνία-η ένωση Θεού και ανθρώπου. Θα υπογραμμίσει ο άγιος Σωφρόνιος του Έσσεξ: “η καρδιά δεν είναι μόνο το φυσικό όργανο ή το όργανο της ψυχικής ζωής, αλλά και κάτι το μεταφυσικό, δύσκολα να οριστεί, ικανό όμως να πλησιάσει τον Θεό, την πηγή πάσης υπάρξεως.” Εξάλλου δεν είναι τυχαία η επιλογή του οργάνου αυτού από την πατερική γραμματεία ως του κέντρου της ανθρώπινης ύπαρξης, αφού είναι το Α και το Ω της ζωής. Επομένως η καρδιά εκτός από φυσικό όργανο, απαντάται κι ως ο κατεξοχήν χώρος φανέρωσης και ενέργειας του αποκεκαλυμμένου Τριαδικού Θεού.

Στην πρώτη καθολική επιστολή του ο απόστολος Πέτρος ειδικότερα θα ονομάσει την καρδιά: “Ο κρυπτός τῆς καρδιάς ἄνθρωπος”(γ', 4). Έρχεται με αυτό τον τρόπο να μας καταδείξει τον χώρο που συντελείται μυστικώς η σωτηρία και ο αγιασμός του κάθε ανθρώπου. Η γνήσια εν Χριστώ ζωή εκεί βιώνεται και μυσταγωγείται. Η νήψη και η κάθαρση από τα πάθη επιτυγχάνονται εντός του “καρδιακού τόπου”, αποτελώντας αγωγούς της Θείας Χάριτος. Η ειλικρινής προσευχή και η θεωρία του Δημιουργού μόνο στην “βαθεία καρδιά” δύναται να επιτευχθούν, διαφορετικά

ελλοχεύει ο κίνδυνος της τυπολατρίας και της κενοδοξίας. Άρα όλη η πνευματική διεργασία για την Εκκλησία μας πραγματοποιείται μέσα στην καρδιά, όπου το κάθε πρόσωπο αναγεννιέται και προγεύεται την ανέσπερη Βασιλεία του Θεού.

Όπως η καρδιά ταυτόχρονα περιέχει στο εσωτερικό της το οξυγονωμένο και μη οξυγονωμένο αίμα το οποίο φροντίζει για τον καθαρισμό του, αντίστοιχα και μέσα στην πνευματική καρδιά φωλιάζουν τόσο οι αρετές, όσο και τα πάθη, τα οποία έχει χρέος ο χριστιανός διαμέσω της ασκητικής να τα χαλιναγωγεί και να τα εξουδετερώνει. Με το συνεχόμενο δε καρδιακό παλμό πετυχαίνεται η διατήρηση του ανθρώπου στη ζωή, αντίστοιχα και με τον διαρκή πνευματικό αγώνα του “κρυπτού της καρδιάς ανθρώπου” πραγματώνεται η μετοχή του στην παραδείσια τρυφή και απόλαυση. Όπως επίσης η σωματική μας καρδιά τροφοδοτεί με οξυγόνο κάθε κύτταρο των οργάνων μας, αντίστοιχα και η πνευματική μας καρδιά οφείλει να συντελεί στη θεία τροφοδοσία της ανθρώπινης ύπαρξης.

Καταθέτοντας την ορθόδοξη θεώρηση της “καρδιάς”, κατανοούμε και την σχέση που αναπτύσσεται μεταξύ δύο διαφορετικών επιστημονικών κλάδων, της ιατρικής και της θεολογίας. Και οι δύο συμπορεύονται και συνδιαλέγονται όσον αφορά σε αυτό το τόσο σημαντικό όργανο του ανθρώπινου οργανισμού. Σε καμία περίπτωση οι επιστημονικές εξελίξεις και ιδιαιτέρως στην καρδιαγγειακή ιατρική και στην φαρμακευτική, δεν αφήνουν την Εκκλησία αδιάφορη. Οι νέες διαγνωστικές και θεραπευτικές δυνατότητες της ιατρικής και της βιοτεχνολογίας είναι μια “δωρεά του Θεού” στον άνθρωπο, εφόσον ο Θεός «ἔδωκεν ἀνθρώποις ἐπιστήμην ἐνδοξάζεσθαι ἐν τοῖς θαυμασίοις αὐτοῦ» (Σοφία Σειράχ κεφ. 38, στιχ. 6).

Η Εκκλησία προσβλέπει στις θαυματικές αυτές προόδους, όταν ως αποκλειστικό στόχο έχουν τη διάσωση του ανθρώπου, του ανώτερου δημιουργήματος του Θεού. Όπως η ίδια μέσω της ποιμαντικής της επιστήμης αποβλέπει στη σωτηρία της ψυχής, έτσι και μέσω της ιατρικής επιστήμης προσυπογράφει τη σωτηρία του σώματος. Άλλωστε δεν έπαψε μέχρι σήμερα σε κάθε ευχαριστιακή της σύναξη να δέεται “υπέρ των νοσούντων”, δηλ. όλων εκείνων που στη ζωή τους σηκώνουν το Σταυρό της ασθένειας.

Συνοψίζοντας, χαιρετίζουμε και εμείς ως τοπική Εκκλησία αυτό το συνέδριο που έρχεται σε μια κρίσιμη εποχή, και κυρίως μια εποχή πολλών κλιματολογικών και περιβαλλοντικών αλλαγών, να συνεισφέρει την επιστημονική γνώση και την ιατρική πρακτική για την επίτευξη της καρδιαγγειακής υγείας. Συγχαίρουμε τον πρόεδρο της οργανωτικής επιτροπής καθηγητή κ. Κων/νο Τσιούφη, όπως και τα μέλη αυτής για την σύλληψη και την υλοποίηση της ιδέας αυτής στον τόπο μας, συμβάλλοντας στην ανάδειξή του και στην αναβάθμισή του. Ευχόμαστε τα πορίσματα που θα εξαχθούν να βοηθήσουν τους αρμοδίους τόσο στο στάδιο της πρόληψης, όσο και στο στάδιο της καταστολής των καρδιαγγειακών νοσημάτων. Διότι η εύρεση και η θεραπεία της καρδιάς, είναι ουσιαστικά και η εύρεση της σωτηρίας του ανθρώπου.

Σας ευχαριστώ!

